

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN BUITENLANDS BELEID,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 juni 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 mei 2002,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en historische, in casu architectuurhistorische waarde:

- als monument:

VIERKANTSHOEVE MET ERF, gelegen te

Tongeren (Rutten), Proenhofstraat 12;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 14e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 559KDEEL.

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en historische, in casu architectuurhistorische en socio-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

Omgeving van vierkantshoeve, gelegen te

Tongeren (Rutten), Proenhofstraat ; Here Janssteeg ;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 14e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 551F, 551G, 551H, 559KDEEL, 559L, 566A, 566B, 573B, 574R.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde van het monument:

Gesloten hoeve uit de laat-17de-vroeg-18de-eeuw ; opgetekend in de Buurtwegenatlas (1840-45), als semi-gesloten hoeve. Na een lange voorgeschiedenis als landbouwbedrijf, uitgebaat door de families Leus en Fransens, fungeert het gebouw tegenwoordig als privé-woning.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde van het monument:

Complex van bakstenen gebouwen onder pannen zadeldaken, gegroepeerd rond een rechthoekig gekasseid erf met mestvaalt. Poort en stal in straatvleugel, woonhuis in rechtervleugel, dwarsschuur in achtervleugel, verdere stallingen in linkervleugel. Blijkens een verdwenen datering op het poorthuis werd het complex omstreeks 1883 verbouwd. Concentratie van oude bouwsporen in het woonhuis : silexplint, rondboogdeur in een vlakke kalkstenen omlijsting, bolkozijnen in een omlijsting met sponningbeloop, zoldervensters met negblokken, smeedijzeren krulankers en jaartalankers met datering 1717. De straatvleugel draagt de datering 1719 en kan met de gedateerde bouw of verbouwing van het woonhuis worden geassocieerd. Beide stalvleugels dragen de sporen van vroeg-19de-eeuwse verbouwingen onder de vorm van rechthoekige muuropeningen in een vlakke kalkstenen omlijsting. De dwarsschuur met kleine aanbouw, die omstreeks 1831 werd aangepast, omvat breukstenen elementen en bakstenen verbouwingssporen ; erfzijde met overhangende, geschoorde dakrand, indrukwekkende puntgevelpartijen en een imposant dak, met structurele combinatie van breed- en diephuis. Intern bleef een indrukwekkende, omstreeks 1768 opgetrokken of verbouwde gebintconstructie bewaard.

Historische en historische, in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarde van het dorpsgezicht:

De hoeve kan mogelijks worden geassocieerd met het oude *Proenhof*, waarnaar de flankerende straat, vroeger steeg, is vernoemd. Het gebouw vormt de kern van een vanouds grotendeels braakliggend perceel tussen de Rechtstraat, Here-Janssteeg, Beekstraat en Proenhofstraat, en is nog steeds vanaf verschillende hoeken een belangrijk beeldbepalend element. De indrukwekkende dakpartij vormt een visuele eenheid met het kerksite (kerk, kerkhof, gemeentehuis en school) en het site rond de vierkantshoeve Rechtstraat 23.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 25-06-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN